

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ШЛЯХОМ ІНТЕГРАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Шагієва Р.Д.¹, Каськів М.В.², Хмеляр І.М.²

¹Рівненський обласний інститут післядипломної освіти

²КЗВО «Рівненська медична академія»

E-mail: biokab_roippo@ukr.net

Однією із умов існування суспільства є його екологічно-орієнтований розвиток, при якому зростання добробуту людства не супроводжується руйнуванням навколишнього середовища, не порушує стійкість природних екосистем. Екологічна криза спонукає до переосмислення відносин у системі: «природа — людина — суспільство», диктує потребу формування екологічно компетентної особистості.

Формування екологічної компетентності відбувається у процесі екологічної освіти й відповідно покликане слугувати провідником екологічної культури у змісті освіти, створює мотивацію для ціннісної орієнтації. Це є одним з найголовніших завдань освіти сталого розвитку. Екологічна компетентність дає змогу сучасній особистості відповідально вирішувати життєві ситуації, підпорядковуючи задоволення своїх потреб принципом сталого розвитку. Вона виступає передумовою збереження здоров'я, першочерговою потребою кожного індивіда як елемента людської популяції є здоровий стан організму в поєднанні зі здоровими, екологічно безпечними умовами природного оточення, є визнаним у світі критерієм та інтегрованим показником якості екологічної освіти і вбирає результати навчання, систему ціннісних орієнтацій.

Проблема формування екологічно компетентної особистості як складової життєвої компетентності стала провідною у сучасній психолого-педагогічній науці. Однією із десяти ключових компетентностей нової української школи є «Екологічна грамотність і здорове життя»: уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і

здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя [3, с.12].

Формування екологічної компетентності здобувачів освіти шляхом інтеграції навчальних дисциплін є одним із завдань сучасної освіти. Це завдання найбільш ефективно може бути реалізоване навчальними предметами освітньої галузі «Природознавство», як шляхом міжпредметної інтеграції, так і шляхом упровадження інтегрованого курсу «Природничі науки».

Загальними змістовими лініями галузі «Природознавство» є: закони і закономірності природи; методи наукового пізнання, специфічні для кожної з природничих наук; екологічні основи ставлення до природокористування; екологічна етика; значення природничо-наукових знань у житті людини та їх роль у суспільному розвитку. Наскрізні змістові лінії є засобом інтеграції навчального змісту, вони корелюються з ключовими компетентностями, опанування яких забезпечує формування ціннісних і світоглядних орієнтацій учня, що визначають його поведінку в життєвих ситуаціях.

Змістова лінія «Екологічна безпека і сталий розвиток» націлена на формування в учнів екологічної культури, соціальної активності, відповідальності та готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і сталого (збалансованого) розвитку суспільства [5]. Важливим чинником формування екологічної компетентності здобувачів освіти є організація позакласної роботи, а саме: науково-дослідницької роботи, практичної екологічної діяльності, позаурочної групової виховної роботи.

Література

1. Державний стандарт загальної середньої освіти (2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.mon.gov.ua/>.
2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
3. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року: Розпорядження Кабінету міністрів України №988-р від 14.12.16 [Електронний ресурс] // Освіта.ua. – Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Ser_osv/54258/.
4. Формування екологічної компетентності школярів: наук.-метод.

- посібник / Н. А. Пустовіт, О. Л. Пруцакова, Л.Д.Руденко, О.О. Колонькова. – К.: «Педагогічна думка», 2008. – 64 с.
5. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>.

ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСІВ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ШКІЛЬНОГО КУРСУ АСТРОНОМІЇ (НА ПРИКЛАДІ ТЕМИ «СОНЦЕ – НАЙБЛИЖЧА ЗОРЯ»)

Янковський Т.В.

НВК «Загальноосвітня школа І–ІІ ст. – ДНЗ с. Скоморохи»
Великогаївської ОТГ

E-mail: taras.yankovsky@gmail.com

Інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) набувають широкого поширення у житті кожного члена суспільства та мають велике значення у використанні їх у навчальному процесі. Виходячи з того, що багато явищ (наприклад, мегасвіту або швидкоплинні процеси) в шкільних умовах неможливо продемонструвати, а курс астрономії в старшій школі містить розділи, вивчення й розуміння яких вимагає розвиненого просторового, образного мислення, учні зазнають труднощів в опануванні нової інформації, тому великою мірою ці проблеми можна розв'язати з використанням сучасних технічних засобів навчання, зокрема ресурсів глобальної мережі Інтернет.

Особливість курсу астрономії в тому, що вона немислима без спостережень і наочної допомоги, а також у тому, що цей курс повинен повідомляти учням найбільш сучасні знання про Всесвіт, знайомити їх з основними ідеями, засвоєння яких сприятиме подальшому здобуттю знань у процесі самоосвіти.

Астрономія перш за все базується на спостереженнях. Для спостережень використовуються чутливі приймачі випромінювання, що забезпечують проведення точних вимірювань. Сучасні приймачі випромінювання передають інформацію безпосередньо в комп'ютери. Швидка комп'ютерна обробка значно підвищила ефективність спостережень. Стало